

LA CUESTIÓN DEL DÍA

La agitació promoguda á Fransa contra 'ls juheus, ab motiu de la revisió del procés Dreyfus, es assumpto tan grave y al mateix temps tant de actualitat que val la pena de ficsarhi la atenció.

A primera vista sembla impropí d'aquest segle, y sobre tot d'aquest fi de segle, un aconxeixement que recorda altres semblants de la edat mitja y principis de la moderna, épocas tan mal tractadas pe 'ls historiadors y crítichs de la generació passada y alguns ressagats de la actual. ¿Que dirian si vinguessin los héroes de la revolució del segle passat, que á canona-das volgueren imposar als pobles europeus los principis de llibertat, igualtat y fraternitat, al veurer que llurs descendents fan reviurer l'odi, (en mon concepte mes de rassa que de religió) contra 'ls juheus, baix lo pretext de defensar la patria y l'exercit? Mes per comprende la in-consecuencia, la contradicció entre las ideas y 'ls fets, que avuy mostran los francesos, no hi ha necessitat de fer ressucitar la generació passada. Los de la actual que s'han dedicat á estudis històrichs, no trovan prous paraulas pera anatemisar la conducta dels Reys catòlichs d'Espanya, que no feren altre cosa que lo que avuy voldrian fer los *patriotas* francesos. Y l'intransigent Rochefort, que parla ab horror de l'Espanya, nega als estrangers lo dret de jutjar l'actitut de Zola, y 'ls fallos de un Consell de guerra.

Al dir aixó no es que vulga inclinar-me á un costat ni al altre: faig constar sols lo fet de que la intolerancia es avuy extremada pe 'ls que 's crehuen ser l'oràcul de la civilitació, pe 'ls mes entussiasmas predicadors de la tolerancia,

de la llibertat, de la igualtat y de la fraternitat.

No son per xó ells sols: no es Fransa l'únich país ahont s'hi manifesta una forta corrent anti-judayca. Austria y Alemania contan ab partits polítichs qual llas de unió no es altre que l'odi als que segueixen la lley de Moisés: y no fa molt temps que aquestos foren expulsats de Russia. La corrent es poderosa: no la deturan fronteras, com tampoch poden deturar-la ideas més ó menos generosas inspiradas en principis absoluts: seria indispensable que aquestas ideas s'haguessin infiltrat en l'ànima del poble.

Molts son los que, guiantse sols per las apariencias, al veurer que á la fi del segle XIX, tornan á apassionar á las multituds, cuestións que consideravan mortas, que en altres épocas haurian preocupat á pobles y monarcas, han arribat á perdre la fé en lo progrés, y crehuen que la humanitat en lloch de caminar sempre endavant, no fa més que donar voltas tornant sempre allà mateix. Escriptor hi ha (1) que deduheix tan desconsoladora afirmació, de considerar la fugida del poble d'Israel d'Egipte, produhida per una efervescencia popular anti-semítica igual á la que 's manifesta avuy en las nacións europeas, y á la que 's manifestá en la edat mitja, y á principis de la moderna que doná per resultat la expulsió dels juheus d'Espanya.

Verdaderament no puch arribar á comprendre, encare que existís identitat entre la cuestió anti-judaica dels temps antichs y la dels temps moderns, que la humanitat, avuy no siga més perfecte que en la época dels Faraons. ¿Es que la vinguda de Jesuchrist no significa res? ¿Es que Grecia y Roma y 'ls pobles germánichs no

(1) G. Reparaz en lo diari *Heraldo de Madrid*, fa cosa de un mes publicá un article en lo sentit indicat.

han tingut cap influència? Y las resolucions y 'ls invents ¿no 'ns han portat cap benefici? Si la humanitat no fa més que donar voltas ¿tornará la esclavitud ab lo dret de vida y mort del amo sobre l' esclau? ¿ressucitarán las religions que tenian per práctica los sacrificis humans?

Al tornarse á presentar en aquest segle la cuestió anti-júdayca, no es perque la humanitat no vagi endavant, es senzillament, perque 'l problema no está resolt: y mentres no se resolgui podrá quedar amagat durant algun temps, més rebrollará sempre que se li presenti ocasió oportuna.

Lo poble juheu te personalitat propia, professa una religió propia, y tenint tots los elements morals necessaris pera constituir una nacionalitat, no arriba á constituirla perque li falta l' element material del territori. Per no tenir territori propi s' exten per tot lo mon sense perdre sa fesomia especial, á lo cual hi ajuda la repugnancia ab que 'l miran los altres pobles, que 'l converteix en intolerant; y s' apasiona més per sas ideas, y més orgull de rassa adquireix quant més maltractat se veu. Aprofitant son talent especial pera 'ls negocis se fa amo dels diners y de las nacions que 'n necessitan. Conserva sempre, y 'l fomenta son esperit de rassa; no 's barreja ab los altres pobles, á pesar de viurer en mitj d' ells; aixís es que hi ha sempre una barrera entre uns y altres.

Mentres las circunstancias sigan normals, la tranquil·litat no 's pertorva; mes aquesta tranquil·litat es aparent: quan los juheus fan coneixer massa que son los amos del diner; y 'l poble que viu al seu costat passa necessitats, ve un moment en que se revolta y llença 'l crit de guerra als juheus. Aquest carácter económic es lo distintiu dels partits anti-semitas alemanys.

A Fransa l' aspecte es un altre: lo patriotisme francés no vol admetre la possibilitat de que 'l Consell de guerra s' hagi equivocat al jutjar á n' en Dreyfus: la idea de la *revanche* lo fa somniar ab traydors disposats á vendre 's á l' Alemanya: y es més, per' alimentar dita idea, necessita un traydor; per lo cual no es estrany que al creure 's trovarné un, y mes á mes sent juheu, estigui plenament convensut de sa culpabilitat: y se revolti contra Zola, son ídol d' ahir, perque te l' atreviment de sostenir la inocencia de un traydor condemnat per un Consell de guerra, per la plana major de l' exércit que es la salut y esperansa de la patria. Lo crit *conspuez Zola*, no vol dir altra cosa sino que pe 'ls patrioters lo gran escriptor ha dei-

xat de ser lo gran francés: que 'ls uns y l' altre no comprenen del mateix modo 'l sentiment de pátria. Perque 'l *chauviniste*, á las provas en que 'l Consell fonamenta la sentència n' hi afegeix un altre de valor moral. Dreyfus es juheu, y 'ls juheus no tenen pátria: si Judas va vendre á Jesús, ¿com los seus descendents han de tenir escrúpol en vendre una pátria que no senten, una nació que no es la seua, no obstant que viuen dintre d' ella?

Ab aquesta covicció, assisteixen á la vista del procés Zola, no desitjosos de que 's fassi la llum, sino ab lo sol anhel de que 'l traydor no se 'ls escapi. Per xó aplaudeixen ab calor als generals que s' abstenen de respondre certas preguntas, per no fer públichs secrets d' estat, dihent que en sa conciencia está marcada la culpabilitat de Dreyfus. Y per xo, xiulan y pedregan á n' en Zola, á n' en Clemenceau, á n' en Labori; y en fi emprenen aquesta campanya contra 'ls que volen tirar per terra un fallo de la justicia humana, que está molt lluny de ser infalible.

Mes aquesta efervescencia passarà: fallats los procesos de un modo ó de un altre, las cosas tornarán á quedar lo mateix que avans: lo problema sense resoldre, y..... fins un altre.

MARTI ROGER.

Á TRENC D' AUBA

INÉDITA

Enviada expresament per LA SENYERA.

Surt, sol! Surt, vida!

Que no sents que 'l món te crida?

Puja, puja les montanyes

bo i desfent ombres estranyes

i empaitant mals pensaments

que an els homes fan dolents!

Tot te crida! Que no ho sents?

Puja, puja!... Aixís, aixís!...

Torna d' or lo que era gris

i enrogeix-ho á poc á poc!

Torna-ho tot ben bé de foc!...

Peró foc germinadó,

que á dolls vessi la claró,

i la vida, i l' escalfó!...

la guerra no!

EMILI GUANYABÉNS.

LA GENT NOVA

Semblant á la rosada del matí en un camp de fullám, hi han estessos aquí y enllá en lo camp inmens de l' humanitat cervells mes clars que 'ls ordinaris, ó quant menys que no volen tancar-se en la fosca en que gran part del mon s' empenya en permaneixen.

Aqueixas gotas de rosada son la gent nova, que tant dona avuy que parlar.

Las creencias d' aqueixa gent son garbelladas, y ha estat la pensa 'l garbell; sas paraulas son de veritat y sa pátria es gran, perquè es lo mon enter.

No 'ls parlen de fronteras, no vullgau tancarlos dintre un espay: tenen alas de geni y volan per sobre de tot. Quan las passións estavan més excitadas entre francesos y alemanys, en Lamoureux plorava de goig llegint las páginas del gran Ricard Wagner.

Los francesos digueren «es un mal patrici», pro avuy l' hi dihuen «l gran Lamoureux».

S' ha dit per algú que la gent nova, era 'l sacerdocí del pensament. Trovo 'l mot molt acertat.

Perque no passa ab ells 'l cas que 's de costum ab la gran majoria de la gent; aixís veyém que no es 'l fill d' una manera de pensar diferente de la del pare.

Y ab la gent nova aixó no passa. Apóstols y deixebles tenen per quelcom son cervell: dihuen ab Descartes, *cogito, ergo sum*, que vol dir, *penso, donchs soch*.

Gran part del mon no pot dir aytal cosa.

Un ideal s' ha proposat 'l nou sacerdocí; rompre 'ls convencionalismes y deslliurar á l' humanitat.

Ells algan la veu y dihuen á sos germans malaltissos: «vingueu ab nosaltres, oh malalts, romperem las cadenas y serem lliures».

Y l' humanitat fa mitja rialla, acluca l' ull ab menys preu y paga la paraula de salvació ab lo dictat de boigéria.

Potser sí que tingui rahó l' humanitat. Un gran home, un gran cervell, en Guy de Maupassant, apretantse ab las mans 'l cap, exclamava ab desconsol:

—«Noto que m manca quelcom aquí dintre.»

Per la consecució del ideal que s' ha proposat la gent nova, conta ja ab un arma forta, y aqueixa arma es 'l PERQUÉ de las cosas.

Als cops certers del PERQUÉ han caygut morts 'l romanticisme en la literatura, 'ls refilets en lo cant, las fermatas y mordents en la música; 'l PERQUÉ ha fet entrar 'l símbol en la

pintura y literatura y ha mal ferit á la copia.

'L PERQUÉ es un terrible magall. Manejat avuy ab destresa va trevallant la montanya de la conciencia pública. Cada roca que 's desprén es un cor que 's guanya, y tant es ja lo munt de rocam que prompte, molt prompte quedarà desembarrasat 'l camí que porti la llibertat á un poble gran que mereix ser lliure.

Acabem donchs aqueixas ratllas y preguntaume.

—¿Qu' es la gent nova?

Jo vos respondré:

—La sustancia gris de l' humanitat. Per aixó te tan poch preu, porque ni are ni may aqueixa sustancia fou en vida apreciada.

FRA LLATINS.

~~~~~

NOVAS LOCALS

Seguint la corrent universal y á mesura que 'ls anys transcorren, las festas del Carnaval van perdent son carácter; las bromas que antigament aquí 's feyan han passat á l' historia sense qu' hajin deixat rastre.

Si no fos perquè al jovent encare li queda ganas de divertir-se y que los joves han sigut los únichs que han fet la feyna, únicament sabriam que ha passat lo Carnaval per haverho vist en lo calendari.

Lo que ha tingut més importancia han sigut los balls de disfressas.

En lo «Teatre Cervantes», los que s' hi han celebrat las nits del diumenge, dilluns y dimars, encare que no tant com los dels anys anteriors, s' han vist bastant animats.

Han desfilat per davant de la concurrencia que omplia 'l saló, comparsas de Pagesas bretonas, Cambreras francesas, Polixinelas, Cantineras del diable, Primavera, Trovadoras, Carnaval alegre, Mariners, Toreros, Pelotaris, etc.

Los que se celebraren en lo saló de la Escola municipal, també resultaren molt animats, abundanthi las disfressas de bon gust.

Lo qu' es més de planyer que 's perdi, es la tradicional Cercavila; encare que aquest any ha contribuït no poch á que 's vejés una mica desanimada l' estat del temps, puig que 'l mellor día, 'l dimars, encare que haventse llevat ab lo cel complertament seré, á mitj matí aná cobrintse de densos núvols grisos, al mitjdía comensá á rohinejar, continuant tota la tarde ab intermitencias fins cap al tart, que mal grat lo rúfol del temps, lo Carrer Major estava

d' alló més animat ab motiu de las ballas, cercolant arreu nombrosas disfressas y máscaras ab elegants y variats trajos, rumbejant amunt y avall, portant del bras als joves seleccionats, murmurant amoretas á cau d' orella ó esbroncant al que portan de cap d' esquila, segons, quan á lo mellor heusaquí que cau una granel·lada de calamarsa que obligá á tothom á fer complert abandonó d' aquell tros de via.

Una de las varietats que cap any falta á n' aquets días es la tradicional estudiantina; enguany n' havem tingudas tres, una composta per part del coro d' aquesta, *Lo Progrés*, y las altrás per alguns joves y noyas del vehí poble de San Joan de Palamós, vestidas ab disfressa de estudianta, que formavan un conjunt agradable ab los estudiants. A una d' ellas li donem las gracias mes espressivas per haver tingut á bé obsequiarnos fent rotllo davant de nostra redacció y deixarnos sentir son repertori.

Lo més original que ha sortit aquest días ha sigut la cobla de *virtuosí*; aquesta era composta per alguns joves amants de la gresca que vestits ab roba que Deu sab qui la havía estrenada, y sense tenir las mes petites nocions de música, parodiavan las coblas que recorren las festas majors del pobles petits, recorrent los principals establiments recreatius de la vila, la tarde del dilluns.

Baix 'l supost de que 'l públich 'ls hi perdonaria 'ls desafinaments, ja que 'l seu propòsit no era més que 'l de fer riure. tocaren algunas pessas que no foren pas *mal executadas*. Fem de pas especial menció del tan renomnat *Carnaval de Venecia*, que *magistralment* tocá 'l *virtuos* Piguillem ab lo fiscorn, fen ressaltar unas variacions que més d' una volta havem aplaudit com á bonas al sortir del instrument d' un solista de fama.

Degut á la construcció del nou edifici, que en breu va á comensar, propietat de la societat recreativa «Centre económic», dintre pochs días se procedirá á la obertura y urbanisació del carrer de la Bombarda y reforma del de la Presó. L' excés d' original no 'ns permet avuy estendrens en pormenors referents á dita societat y ho farém en lo número pròxim.

Nostre benvolgut amich en Salvador Albert, resident en Sant Feliu de Guixols, ha tingut la inmensa desgracia de perdre un de sos fills, nen de 13 mesos. A. C. S.

Nos associem al greu dolor que tan sensible pèrdua ha causat á sos desconsolats pares.

Las continuas y estremadas variacions meteorológicas, que d' un quan temps ensá venim observant, han sigut la causa d' haverse registrat alguns cassos de *grippe*.

La Cambra de Comers ha dirigit una exposició al Exmo. Sor. Ministre de la Gobernació encaminada á que se corretjexin los defectes del nostre servey y material de telegrafos y demanantli además la prolongació del telegrafo desde La Bisbal hasta Flassá ab cual reforma segurament nons quedariam com suchsueix molts vegadas sense comunicació ab lo resto del mon.

De conseguirse tal millora sería un motiu més de agraïment á la Corporació Comercial de que nos ocupem.

La gaya composició d' en Emili Juanyabéns, que 'ns honrém en publicar en eix número, es la primera de la llarga serie ab que 'ns han honrat nostres col·laboradors.

Pertany la d' avuy á la escola modernista, y la forma tanca un fondo gran, un hermós pensament.

En lo número prop vinent hi veurán nostres llegidors la firma del llorejat trovayre en Manel Folch y Torres.

INSTANTÁNEAS

I

La vaig pendre desde l' escenari del Teatro Cervantes la nit del primer dia de Carnaval.

Acabava l' orquesta una mazurka del género carnavalesch, y l' Enrich comensa un ayre de *jota* seguintlo 'ls seus companys.

Una cambrera francesa ballava ab molt garbo fent parella ab un torero.

Eran de veurer 'ls graciosos é incitants moviments d' ella.

Passaren prop d' ells un y una sense disfressa ballant wals. No 's parlaren: miravan ab ulls degelosia, ella al torero: ell á la cambrera francesa...

Lo gran Moreto coneixia molt bé 'l cor humá quan va escriurer la celebrada comedia *El desdén con el desdén*.

II

Eran al carrer Major, la tarde del tercer dia de Carnestoltes.

Una disfressa, parlant ab veu prima y desfigurada, donava la gran LLAUNA á un jove molt ben plantat.

Li parlava de cosas que á n' ell lo feyan posar content: tant que la seva cara respirava la

satisfacció d'aquell que ha fet una conquesta del gènere positivista.

En aquell moment caygué un ruixat, y la màscara deixá plantat al jove, que's quedá com aquell que diu á la lluna de Valencia.

CYR.

À UNA MARE

Carta del donarvos
CARTA DE CUBA

Ab fonda pena escrich la carta aquesta, y ab prou feynas per ferho tinch valor, perquè al donarvos nova tan funesta sé que esbossinaré lo vostre cor.

Lo que dihuen sas planas amaradas ab llágrimas que vessan de mos ulls, ja os ho esplican al véurehi estampadas las orlas endoladas á aquets fulls.

Era més numerosa la partida: nosaltres eram pochs, pro eram valents; heroica fou la lluyta; la embestida ja va sembrar lo camp de combatents.

Un moment que 'ls contraris aguantavan de nostras forsas l' impetuós embat, entre un ruixat de balas que xiulavan vostre fill se batia á mont costat.

Aquella va esser sa darrera gesta: bala enemiga atravessá son pit: llensá 'l fusell, y decantant la testa caygué en mos brassos mortalment ferit.

«Si plau á Deu, digué, que sobreviure pugás á n'aquest jorn d' infausta sort, y á ma pobreta mare pots escriure, pensant ab ella dígalí que he mort.

Que 's resigni... qu' aquesta ha esset ma estrella: que si 'm reca la vida, es pel perill en que 's veurá en lo mon, sola y tan vella, sens l' amorós apoyo de son fill.»

L' encárrech ja he complert; sé que al donarvos la nova vostre cor he destrossat; ara... jo prou voldria consolarvos: jo soch home, y no obstant, també he plorat.

No os afligiú, oh mare desolada! crudel es en vritat vostre destí; empró no restareu desamparada: mentres yo visca me tindreu á mí.

Si quan s' haja acabat aquesta guerra tinch la fortuna de sortirne ilés, en retornant á ma estimada terra, del costat vostre no 'm mouré may més.

Orfe jo soch; jamay las falagueras caricias d' una mare he conegut: sigan demá las vostras las primeras que endolcescan ma trista joventut.

Y fentmos jo de fill y vos de mare, cada jorn son recort evocarem; en nostres cors aixecarem un' ara, y junts per ell á solas resarem.

JOAN BTA. CAMÓS.

EN JOSEPH GENÍS

Tart arrivám pera portat nostres veus de condol á la familia del bon patrici que perdé la vila de Palafrugell, pero no per aixó han de ser menys estimadas perquè no son pas las nostras menys sinceras que las que primer acudiren á aixugar las llágrimas de 'ls fills d' en Joseph Genís.

L' afany d' en Genís per tot lo que pretanyia á l' industria tapera era, sobradament conegut de tota la comarca baix-ampurdanesa perquè 'ns entretinguém en nombrar de nou tots los mérits del respectable comerciant.

Fou President durant molts anys de la Cambra de Comers de Palamós.

Reposi en pau perdurable.

EN FREDERICH GICH

També á Palafrugell morí la setmana darre-ra aqueix popular músich, director y ánima de la renomnada orquesta *Vella* y cap de colla del coro *La Taponera* que tans llors portá en bona lluyta guanyats en distints certámens corals, catalans y extrangers.

Afegeixi sa familia á las moltas provas de condol rebudas, las de LA SENYERA que al plorar á en Frederich Gich, plora al músich intelligent y al amich entranyable.

CAMBRA DE COMERS

Sabem que la Cambra de Comers d' aqueixa vila ha rebut de la Secció quinta del Ministeri d' Estat una R. O. circular del Sr. Subsecretari del dit departament, encomanantli qu' á la major brevetat, exposi son criteri respecte á las negociacions que deurán entaularse ab los Estats Units ab motiu d' un nou tractat de Comers, qu' han de tenir relació ab los interesos de la metròpoli y las antillas espanyolas.

Dels informes qu' avem adquirit resulta que la Cambra de Comers enten que dehuen ser, los que 's fassin, dos tractats independents entre sí y no un sol qu' abrasi 'ls interesos de la península y las antillas espanyolas, com projecta lo govern.

Respecte lo tractat ab la Península deuría eser en lo sentit de que si las negociacions se planteijan inevitaplement per no disfrutar los Estats Units de la segona columna del Arancel, única base acceptable pera celebrar un conveni del que España hasta cert punt no sent la necessitat 'ls productors espanyols dehuen exposar son criteri de que baig cap concepte, se deu arribar en las concessions més que fins á la segona columna avants dita ab las rebaixas acordadas en los tractats ab, los Països Baixos, Suecia, Noruega y Suiza

ó siga lo regimen general de reciprocitat, favor que Espanya te establert ab la majoria de las Nacions.

Qu' aquesta opinió s' apohi ab l' argument de que quantas concessions puga fer lo govern Nort-Americá á la producció espanyola en virtut d' els articles tercer y quart de l' Arancel allí vigent, serán suficientment compensadas ab la concessió exposada per part d' Espanya; y que tota altre rebaixa qu' es fes pera l' entrada dels productes Nort-Americáns á la Península significaria una revisió arancelaria qu' afectaria á la nostra producció per quant las demás nacions ab las quals tenim estipulats tractats, tendrian dret incuestionable á disfrutar dels beneficis que s' otorguesin á los Estats Units per lo nou tractat.

Respecte á la industria tapera nos sembla que deu buscarse un terme mitj que sia acceptable, buscant la manera de que sian del tot arreconats los Mac-Kinley bill, y Diugley bill possant en lo tractat una cifra que dongui lloch á poder sostenir la competencia qu' aquell mercat no fá esto es senyalar als taps de suro de tota mena un dret que no sia major de 5 cents (1) per lliura americana de (453 grams) que resultaria un dret aproximat de 125 pesetas los cent kilógramos, en lloch de las 250 qu' s' pagan avuy.

A medida que anirem adquirint noticias d' aquesta mena qu' esperem nos facilitarà la Cambra de Comerç las donarem á conèixer á nostres llegidors, en los següents números.

F.

Secció Comercial

Lo mohiment de nostre port desde 'l día 13 d' aquest mes, al 19 ha sigut lo següent:

ENTRADAS

De Port-vendres, llaud espanyol «2.º Remedios», patró Sobrino, ab lastre.—De Cartagena, vapor anglés «Mayfield», cap. Fornell, ab lastre.—De Palma, bergantí «H. G. M.», cap. Francesch, ab suro.—De Cartagena, vapor anglés «Helen Otto», cap. Oliver, ab lastre.—De Marsella, vapor anglés «Juydene», cap. Mareussen, ab lastre.—De Barcelona, llaud «Anita», patró Esteve, ab efectes.—De Barcelona, vapor espanyol «Cabo Ortegal», cap. Astorquia, ab efectes.—De Barcelona, vapor espanyol «Nuevo Extremadura», cap. Jaen, ab efectes.—De Algeciras, bergantí «Príncipe», cap. Mingot, ab suro.—De Marsella, vapor espanyol «Cabo Peñas», cap. Guerra, ab efectes.—De Barcelona, vapor espanyol «Torre del Oro», cap. Heredia, ab efectes.—

DESPACHADAS

Pera Filadelfia, vapor anglés «Juydene», ab pacas de pelias de suro.—Pera Londres, vapor anglés «Helen Otto», ab pacas de pelias de suro.—Pera San Feliu, bergantí «H. G. M.», ab suro.—Pera San Feliu, llaud «2.º Remedios», ab lastre.—Pera Marsella, vapor «Cabo Ortegal», ab efectes.—Pera Marsella, vapor «Nuevo Extremadura», ab efectes.—Pera Marsella, vapor «Torre del Oro», ab efectes.—Pera Barcelona, llaud «Anita», ab efectes.—Pera Barcelona, bergantí «Príncipe», ab efectes.—Pera Burntisland, vapor «Mayfield», ab pacas de pelias de suro.—Pera Marsella, vapor «Torre del Oro», ab efectes.—Pera Barcelona, llaud «Monserrat», ab efectes.

(1) Lo dollar de 100 cents equival á 5'18 ptas. moneda espanyola.

Los centenaris del any 1898.

Com més la civilisació ha avansat, més s' ha comprés que las conquistas de que s' envaneix la época actual no haurian sigut possibles sense 'ls treballs de las generacions anteriors: y á n' aixó sens dupte es deguda la costum, molt general avuy de la celebració de las fetxas memorables: ja sian aconeixements interessants á la humanitat, ja l' aniversari ó mes ben dit centenari del naixement de un gran home. Y faig constar precisament que son dignes de celebrarse los centenaris dels grans homes, prenent per base la fetxa del naixement: porque crech, que es aquesta la que es memorable, y no la de la mort, puig per la humanitat la mort de un gran home no es un aconeixement felís y si ho es son naixement. Rahons son aquestas de sentit comú, pero necessarias en un país que va celebrar lo centenari de la mort d' en Caldeyron, y no ha celebrat que jo sápig cap fetxa que recordi 'l naixement de un home célebre.

Durant l' any actual son alguns los centenaris dignes de celebrarse, essent en mon concepte lo més important lo del descobriment del camí de las Indias pe 'l Cab de Bona-Esperansa, que efectuá lo portugués Vasco de Gama lo día vint de Maig de 1498, ó siga sis anys després de haver en Colón descubert la América.

Te també importancia general lo fet d' haver trovat l' enginyer francès Lebon lo principi de la llum per medi de la combustió del gas, de qual descobriment farà cent anys lo día vint y vuyt de Mars próxim.

Los provensals volen celebrar lo segon milenari de la victoria obtinguda en Aix per Marins sobre 'ls cimbres y teutons, que al retrassar la invassió dels pobles germánichs, va contribuir en alt grau, á formar lo caràcter provensal, que tanta influencia ha tingut en la historia. Dita batalla tingué lloch 102 anys avans de la vinguda de Jesucrist, y per consegüent, fa ja dos mil anys.

Lo 29 de Juny farà cent anys del naixement del poeta Leopardi, que 'ls italians segurament no deixarán de celebrar, y altres centenaris hi ha durant lo present any, dels quals no deixarà LA SENYERA de parlarne á son degut temps segons siga la importancia que tingan.

Entretant ja podem donar compte, si be la noticia resultarà atrassada, de que 'l día 19 de Janer los positivistas celebraren lo centenari del naixement d' en August Compte en la mateixa ciutat de Montpelier ahont vegé la llum per primera vegada lo fundador de la filosofia positivista.

A tots los centenaris que 's celebran aquest any podrán afegir hi algún los que visquin en 1998?

Per lo que 's refereix als aconeixements qual importancia 's veu de moment, poch viuriam, si no poguessim respondre.

Are, en quant á las celebritats; si entre 'ls que vingan al mon durant l' any n' hi ha algún que arrivi á ser un altre Vasco de Gama, un Gladstone á un Wagner, sols la posteritat ho podrà dir.

DOCTOR H.

J. BURELL & C^{ia}

CONSTRUCTORS

Vila y Vilá, 117.—BARCELONA

Especialitat en Yachts,

Llanxas de vapor, Remolcadors, Canúas, Canots, Llanxas de Salvament, etc.

TALLER DE VELAMEN

Unich á Catalunya y á Espanya pera Yachts, tendas pera 'l càmp, bany, cassera, etc.

Lonas inglesas y del pais

Direcció telegràfica, «YACHTS», BARCELONA

Casa constructora del bot de salvament de Sant Feliu de Guixols.

YACHTS fets per J. Burell: **Nitetis, Atlant II, Atlant I, Niobe, Conqueridor I, Conqueridor II**, del Real Yacht Club de Barcelona.

NIOBE, constructor Burell, 3 primers premis.

La Senyera

(Sis planas d' original)

Setmanari catalá

Carrer MAJOR, 27.—PALAMÓS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, tres mesos.	. . .	1,50 pessetas
Fora, » »	. . .	2'00 »
Estranger y Ultramar, 1 any	. . .	12'00 »
Exemplar corrent.	. . .	0'10 »
» atrassat.	. . .	0'20 »

Anuncis y comunicats, á preus convinguts.

Lloch per la venda á Barcelona, kiosko d' en RAMON RIBES, Rambla del Mitj, devant del *Lyon d' Or*.

No 's tornarán 'ls originals.

Imprenta i Llibreria de L' AVENÇ

DE

Massó, Casas & Elias

Ronda de l' Universitat, 4.—BARCELONA

Cançons catalanes, harmonisades per
Enrich Morera.

Sant Ramón, Plany, El comte Arnau, El Rossinyol, Montanyes de Canigó, Els Segados, etc.

Una, dos rals.

Pasteria inglesa

D' EN

Alfons Vilarasau

Carrer de PELAYO, 6, bis.
BARCELONA

Especialitat en **lunchs**.

Se recomena á tots los estudiants. Als que sian fills de PALAMÓS y ensenyin LA SENYERA, gran rebaixa de preus. Un *bard*, 0'10 pessetas.

Els Quatre Gats

CARRER DE MONTESIÓ

BARCELONA

Local artístich. Caf  y begudas d' inmillorable calitat.

La visita   **Els Quatre Gats** es indispensable   tot bon *touriste*.

Excelent cuyna catalana.

JOAQUIM DAURA

Sastre

13, Unió, 13

Barcelona

Elegancia en lo tall, confecció perfecta, preus m dichs.

TOTAS LAS TEMPORADAS VISITA 'ls pobles de Palamós, Sant Feliu de Guixols y Palafrugell ab un grandios mostruari.

TINTAS de Stephens

Blaus negres originals
per escriurer, copi , y en combinació
de escriure y copiar.

Dipositari   Sant Feliu de Guixols,

Octavi Viader

Rambla de Antoni Vidal, 15.

SE VENEN als mateixos preus de Barcelona.

**Encuadernaci ns, Suscripci ns,
Impresos de totes classes.**

Llibres, llibretas,

LA SENYERA

Setmanari catal 

Carrer Major, 27.—PALAMÓS

ANUNCIS

Plana	7	.	.	Tota	3'00	ptas.
»	»	.	.	Mitja,	1'50	»
»	»	.	.	Cuart,	1'00	»
»	»	.	.	Octau,	0'60	»
»	»	.	.	Setzau,	0'40	»
Plana	8	.	.	Tota,	5'00	»
»	»	.	.	Mitja,	2'50	»
»	»	.	.	Cuart,	1'50	»
»	»	.	.	Octau,	0'80	»
»	»	.	.	Setzau,	0'60	»

NOTAS.—1.  Als anunciants per sis mesos se 'ls farà el descompte del 25 per 100 sobre 'ls preus ordinaris, y als per un any el descompte del 50 per 100.

2.  Los suscriptors tindran el dret del 25 per 100 de descompte.

3.  Tothom que porti sis suscripci ns, pot disposar d' un setzau de plana, gratis, y qui 'n porti 12, de un octau.

4.  El pago se farà per endavant.

La correspondencia d' Administració, deu posarse   nom d' en

Joan Brugu r.--Palamós.

BICICLETAS

NAUMANN

Las ventatjas d' aquestas máquinas son prou conegudas dels aficionats, tan per sa solid s com per sas dem s condici ns inmillorables.

Unich representant en aquesta comarca

D. Hugo Sanner

PALAMÓS

Estampa d' en Octavi Viader, S. Feliu de Guixols.